

SAKSUTREDNING

Arkivreferanse: 2021/1274-4

Saksbehandler:
Ingunn Synstnes

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2021/59	27.09.2021	Kommunestyret

Høring rullering av forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane

Vedlegg

- 1 Forslag til prosjektplan
- 2 Innspill fra Mysusæter/Kampen beitelag v. Odd Ivar Svelstad og Hans Ulmo
- 3 Innspill fra Sel jeger og fisk v. Tormod Pedersen
- 4 Vedlegg fra Sel jeger og fisk - Kart med grenser over Tjønnbakken
- 5 Vedlegg fra Sel jeger og fisk - Parkeringsplass og utsiktsplass
- 6 Innspill fra Høvringen sankelag v. Erlend Dokken
- 7 Innspill fra Høvringen vel v. Jon Lehn-Pedersen
- 8 Innspill fra Mysusæter vel v. Hanne Toftdahl

Saksutredning

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre vedtok i møte den 30.11.20 å sette i gang arbeidet med revidering av Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane og Forvaltningsplan for Hemmeldalen. Den 10.02.21 vedtok nasjonalparkstyre å sende på høring «Prosjektplan for Rullering av Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane og Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat» til berørte parter.

Det bes om særlig innspill til:

- aktuelle problemstillinger knyttet til forvaltningen av verneområdene, besøksforvaltning, informasjon, skjøtsel og tiltak.
- oversikten over aktører
- kunnskapsgrunnlaget
- organiseringen av planarbeidet
- tidsplanen

Kommunedirektøren vil i saksutredningen fokusere på rullering av forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane, som har areal i Sel kommune og vil ikke kommentere forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat.

Kunnskapsgrunnlaget for gjeldende forvaltningsplaner er lagt i årene før planene ble godkjent. Miljødirektoratet har nå laget en egen nettløsning «Forvaltningsplan på nett». Nye og reviderte forvaltningsplaner skal nå bli gjort tilgjengelig i dette fagsystemet.

«En forvaltningsplan er en praktisk veileder som skal bidra til beslutninger og bruk som sikrer vernet. Innenfor rammen av verneforskriften kan planen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging mv., samt mål og tiltak for å ivareta verneverdiene.»

Høringsfristen var 01.09.21, men Sel kommune har fått utsatt høringsfrist til 01.10.21. Det er nedsatt en arbeidsgruppe i Sel kommune:

<u>Navn</u>	<u>Organisasjon</u>
Hans Ulmo	Mysusæter/Kampen beitelag
Knut Erik Ulen	Sel fjellstyre
Tormod Pedersen	Sel jeger og fisk
Erlend Dokken	Høvringen sankelag
Bård Hagen	Høvringen utmarkslag
Ole Erik Bjørnstadhaugen	Nasjonalparkriket reiseliv
Pål Erik Skaugen	Høvringen Aktivitetsselskap
Hans Ellingsve	Mysusæter vel
Elin Fiske Lyngø	Mysusæter vel
Rune Bjørnsrud	Sel idrettsråd
Jon Fredrik Lehn-Pedersen	Høvringen Vel (Høvringen Sti og Løypelag)
Torje Bjørke	Sel kommune, Landbrukskontoret
Ingunn Synstnes	Sel kommune

Arbeidsgruppen hadde møte 03.09.21. I innkallingen til møte ble alle medlemmene i arbeidsgruppa oppfordret til, før møte å ha diskutert saken i sitt styre og ha med seg styrets synspunkter skriftlig. Synspunktene kunne gjerne sendes inn i forkant av møte, noe flere gjorde, innspillene er vedlagt.

Vurdering

Beite

I Sel kommune er nasjonalparken et viktig beiteområde og det viktig med tilgang til beiteområdene. Beitedyr i nasjonalparken er viktig av flere grunner, de skjøtter landskapet og gardbrukerne er avhengig av å benytte utmarka. Det er press fra det offentlige om at dyr skal gjetes og passes på. Det er gjeter i Veslelegerbua, men avstandene er store. Beitenæringen mener at dette ikke er tilrettelagt i eksisterende forvaltningsplan med tanke på økt beitetilsyn og bruk av vegnettet. Beitenæringen mener de må få benytte veiene til Rondvassbu og Bjørnhollia i forbindelse med tilsyn og sanking av dyr. De ønsker en rett til dette og henviser til tradisjonell bruk av fjellet som har vært drevet i generasjoner tilbake. Beitenæringen mener de har blitt fratatt en rettighet ved at gamle rettigheter med beite og bruk av fjellet har blitt strengere.

Det må være mulig med uttransport av skadde og syke dyr langs eksisterende veier, og det må være mulig å kjøre inn nødvendig utstyr på vinterstid, som salt og materiell på snøscooter. Beitebrukerne ønsker at dette nedfelles i forvaltningsplanen.

Det er viktig med en likestilling av næringer til bruk av veier. Turistnæringene og beitenæring må likestilles da det til tider oppleves som at turistnæringer enklere får løyver enn beitenæringen.

For beitenæringen er brua over Ula viktig, den benyttes av sau og folk. Sauen krysser ikke Ula uten bru. Det må være en bru over Ula som er stor nok og kan benyttes av dyra.

Det må tilrettelegges for en effektiv skadefelling av rovvilt. For å få jegere inn i området må det være tillatt med transport innover veien fra Spranget til Rondvassbu. Det er ofte store skader langt inn i fjellet i området Illmandalen og Musvoldalen og ting skjer fort når det først blir rovviltskader. Det gjør at det blir behov for å få jegere inn i fjellet raskt. Slike transportløyver må begrenses til konkrete turer i tett dialog med kommunen, nasjonalparkforvalter, oppsyn etc.

Kommunedirektøren mener det er viktig at det tas hensyn til beitenæringen i det videre planarbeid.

Turister

Høvringen og Mysusæter har utviklet seg fra setergrender til de reiselivsdestinasjonene de er i dag.

For Sel kommune er det fjellbaserte reiselivet viktig. Nasjonalparken er et viktig område for friluftslivet. Det er flere tilretteleggingstiltak inne i nasjonalparken, med merkede stier og oppkjørte skiløyper, disse er viktige for reiselivet rundt nasjonalparken både på Høvringen og Mysusæter.

Sel kommune mener tiltak som Nasjonalparksenter på Mysusæter, Viewpoint på Ranglarhøe kan få turister som kommer til Mysusæter, til å stoppe i randområdene istedenfor at de reiser lengre inn i fjellet. Det er viktig å få til verdiskapning knyttet til nasjonalparken og med Mysusæter som utgangspunkt. Viewpoint vil føre til "ny" bruk av området og næringsutvikling, og et nasjonalparksenter vil føre til arbeidsplasser.

I tilknytning til utviklingen av Mysusæter med et nasjonalparksenter bør flere dagers parkering og overnatting skje på Mysusæter. Slik at det kun er dagsparkering på Spranget. Dette vil frigjøre mange parkeringsplasser på Spranget og trekker turistene til Mysusæter som har butikk, kafe og toalettanlegg.

Guiding

Sel kommune mener det bør utarbeides kurs som gir guidene kursbevis. Dette vil gi guidene kunnskap, og det vil være en kvalitetssikring av guidene. Mange ønsker å oppleve Rondane med en guide. En guide vil kunne informere og lære folk om hvordan de skal oppføre seg i nasjonalparken, og på en aktiv måte styre trafikken unna de mest sårbare områdene. Det må være en likestilling av alle som driver med guiding.

Lokalbefolkning

For lokalbefolkningen er Rondane viktig. Det er nærområdet for folk, det er dit de reiser på korte turer og på dagsturer. Tilgangen til fjellet er viktig i et folkehelse perspektiv. Det å kunne oppsøke naturen til alle årstider.

Lokale skoler og barnehager må ha mulighet til å oppsøke nasjonalparken uten å søke forvaltningsmyndigheten når de vil ut i naturen. Å ta med barn og unge ut i naturen er viktig for å gi de en lokal tilhørighet og for at de skal oppleve de kvalitetene naturen her har. Samtidig har nasjonalparken en viktig lokal historie om hvordan folk her har levd før oss.

Beboere ved Sel sjukeheim og Sel bo- og servicesenter har årlig busstur til Rondvassbu. Det er viktig at tillatelsen til denne bussturen etter søknad videreføres for beboerne.

Jakt og fiske

Villreinjakta er den mest utbredte formen for storviltjakt i verneområdet. Småviltjakt, spesielt rypejakt er også utbredt. Det er flere fiskevann i nasjonalparken. Villreinjakt, rypejakt og fiske er viktige kilder til rekreasjon for mange innbyggere i kommunen.

Soner

Nasjonalparken er delt inn soner, med ulik grad av tilrettelegging, og der ulike aktiviteter er tillatt uten å søke. Sel kommune mener det kan vurderes å etablere soner utenom hovedsesongen der nattopphold ikke er lov. Det vil gi reinen ro til å trekke over større områder om natten.

Stier virker kanalisierende, og kanalisering av ferdsel reduserer ferdsel i uønskede områder. Tilrettelegging rundt Høvringen, Mysusæter og Ranglarhøe vil trekke folk utenfor nasjonalparken.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Sel kommunestyre har følgende innspill til prosjektplan for oppstart av arbeidet med rullering av forvaltningsplanen for Rondane:

- Det må tas hensyn til beitenæringen i det videre planarbeid.
- For Sel kommune er det fjellbaserte reiselivet viktig, og det må hensyntas i det videre arbeidet, blant annet merkede stier og oppkjørte skiløyper.
- For å kanalisere turister til randområdene utenfor nasjonalparken må det arbeides for et Nasjonalparksenter på Mysusæter og et Viewpoint på Ranglarhøe.
- Parkeringsplassen på Spranget bør kun ha dagsparkeringsplass. Flere dagers parkering og overnatting må skje på Mysusæter, som har butikk, kafe og toalettanlegg.
- Det må være en likestilling av alle som driver med guiding.
- Lokale skoler og barnehager må ha mulighet til å oppsøke nasjonalparken uten å søke forvaltningsmyndigheten når de vil ut i naturen.
- Den årlige bussturen til beboere ved Sel sjukeheim og Sel bo- og servicesenter må videreføres.
- Det må tilrettelegges for jakt og fiske i verneområdene.
- Videreføring av sone-inndelingen i nasjonalparken.

Kommunestyrets behandling av sak 59/2021 i møte den 27.09.2021:

Behandling

Lars Ekre (Sp) hadde permisjon og deltok ikke i behandling av saken.

AP v/Monica H. Eide fremmet følgende forslag til tilleggspunkt samt forandring på ett av punktene:

- *Sel kommune mener at det er viktig at det blir satt i gang prosesser som munner ut i tiltak som forbedrer situasjonen for villreinen.*

Forslaget ble vedtatt med 13 mot 12 stemmer (ordfører benyttet sin dobbeltstemme).

- *Forvaltningsplanprosessen bør samkjøres med Arbeidet for miljøkvalitetsnorm for villrein.*

Forslaget falt med 13 mot 11 stemmer.

I tillegg foreslår vi ei endring i punkt 3:

- *For å kanalisere turister til randsonen utenfor nasjonalparken må det arbeides for et Nasjonalparksenter på Mysusæter.*

Forslaget falt med 16 stemmer mot 8 stemmer.

Sp v/Pål Ellingsbø fremmet følgende endringsforslag (endringer markert med rødt):

Sel kommunestyre har følgende innspill til prosjektplan for oppstart av arbeidet med rullering av forvaltningsplanen for Rondane:

- *Det må tas hensyn til beitenæringen i det videre planarbeid.*

- *Regelverket for uttransport av syke og skadde dyr skal videreføres som i dag.*

Forslaget fra Sp ble enstemmig vedtatt.

- *Beitenæringen skal få benytte veiene til Peer Gynt, Rondvassbu og Bjørnhollia.*

Forslaget fra Sp ble enstemmig vedtatt.

- *For Sel kommune er det fjellbaserte reiselivet viktig, og det må hensyntas i det videre arbeidet, blant annet merkede stier og oppkjørte skiløyper.*

- *For å kanalisere turister til randrådene utenfor nasjonalparken må det arbeides for et Nasjonalparksenter på Mysusæter og at Viewpoint Ranglarhø gjennomføres. Forslaget ble*

- *Sel kommune vil følge opp arbeidet med regulering for bruken av parkeringsplassen på Spranget.* Forslaget fra Sp ble vedtatt med 15 mot 9 stemmer for kommunedirektørens forslag til vedtak.

- *Det må være en likestilling av alle som driver med guiding, og det må sees på en sertifiseringsordning for guidefirma i regi av Nasjonalparkstyret.* Forslaget fra Sp ble enstemmig vedtatt.

- *Lokale skoler og barnehager må ha mulighet til å oppsøke nasjonalparken uten å søke forvaltningsmyndigheten når de vil ut i naturen.*

- *Den årlige bussturen til beboere ved Sel sjukeheim og Sel bo- og servicesenter må videreføres.*

- *Det må tilrettelegges for jakt og fiske i verneområdene.*

- *Videreføring av sone-inndelingen i nasjonalparken.*

Øvrige punkt ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Sel kommunestyre har følgende innspill til prosjektplan for oppstart av arbeidet med rullering av forvaltningsplanen for Rondane:

- Det må tas hensyn til beitenæringen i det videre planarbeid.
- Regelverket for uttransport av syke og skadde dyr skal videreføres som i dag.
- Beitenæringen skal få benytte veiene til Peer Gynt, Rondvassbu og Bjørnhollia.
- For Sel kommune er det fjellbaserte reiselivet viktig, og det må hensyntas i det videre arbeidet, blant annet merkede stier og oppkjørte skiløyper.
- For å kanalisere turister til randområdene utenfor nasjonalparken må det arbeides for et Nasjonalparksenter på Mysusæter og et Viewpoint på Ranglarhøe.
- Sel kommune vil følge opp arbeidet med regulering for bruken av parkeringsplassen på Spranget.
- Det må være en likestilling av alle som driver med guiding, og det må sees på en sertifiseringsordning for guidefirma i regi av Nasjonalparkstyret.

- Lokale skoler og barnehager må ha mulighet til å oppsøke nasjonalparken uten å søke forvaltningsmyndigheten når de vil ut i naturen.
- Den årlige bussturen til beboere ved Sel sjukeheim og Sel bo- og servicesenter må videreføres.
- Det må tilrettelegges for jakt og fiske i verneområdene.
- Videreføring av sone-inndelingen i nasjonalparken.
- Sel kommune mener at det er viktig at det blir satt i gang prosesser som munner ut i tiltak som forbedrer situasjonen for villreinen.